

Література

1. Європейський Пакт навичок. URL: https://pact-for-skills.ec.europa.eu/index_en.
2. Європейський рік навичок. URL: https://year-of-skills.europa.eu/index_en.
3. Комісія вітає політичну угоду про Європейський рік навичок. URL: <https://ec.europa.eu/social/main>.
4. Комісія вітає цілі держав-членів по створенню більш соціальної Європи до 2030 року. URL: https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/ip_22_3782.
5. Europe's Digital Decade: digital targets for 2030. URL: https://commission.europa.eu/strategy-and-policy/priorities-2019-2024/europe-fit-digital-age/europes-digital-decade-digital-targets-2030_en.

УДК 477.74

*Шкода М. С., д.е.н., доцент
Коховська Ольга, магістр*

Київський національний університет технологій та дизайну

ДОСЛІДЖЕННЯ ПРОЦЕСУ ФУНКЦІОНУВАННЯ ПІДПРИЄМСТВ МАЛОГО БІЗНЕСУ ТА ВПЛИВУ ІННОВАЦІЙ НА ЕФЕКТИВНІСТЬ ЇХ ДІЯЛЬНОСТІ

Передумовою економічного розвитку держави є впровадження інноваційних розробок та встановлення пріоритету державної підтримки інноваційного сектору економіки. Важливу роль тут відіграють малі підприємства, які формують нові технології і впроваджують їх в економічну систему. Інноваційна діяльність малих підприємств має деякі особливості, які є як перевагами, так і недоліками порівняно з більшими формами організації бізнесу. Дослідження цих особливостей і пошук шляхів використання їх позитивних аспектів та подолання впливу негативних сторін дасть змогу підвищити рівень інноваційної діяльності малих підприємств і, отже, рівень інноваційності економіки країни загалом.

Дослідженнями особливостей інноваційної діяльності малих підприємств та напрямків її покращення займалися такі науковці, як: В. Аньшин, В. Александрова, І. Балабанов, У. Баумол, Е. Блех, З. Варналій, В. Виговська, І. Гимаєв, С. Глазьев, А. Дагаєв, М. Денисенко, Е. Евтушенко, П. Завлін, А. Махмутов, А. Поддєрьогін, А. Яковлев та інші.

Вперше розкрив інноваційну складову економічного зростання за участю малих підприємств у своїй теорії Й. Шумпетер, який пов'язав рівень суспільного виробництва з інвестиційною активністю економічних агентів-новаторів, які володіють новим способом поєднання виробничих факторів для випуску продукції і отримання більшого прибутку.

Не менш важливим є дослідження американського вченого У. Баумола, який протиставив рутинним інноваціям, що здійснюються великими компаніями, так звані «незалежні» інновації, носіями яких були малі підприємства. При цьому, на думку вченого, саме інновації малих підприємств відрізняються своєю радикальністю та новизною.

Незважаючи на значну кількість досліджень у цій сфері, багато аспектів особливостей інноваційної діяльності малих підприємств в Україні та можливостей її покращення залишаються нерозглянутими.

У 2022 році Україна зайняла 57 місце в загальному рейтингу Global Innovation Index обійшовши Південну Африку та Грузію, і 34 серед європейських країн. У щорічному рейтингу інноваційних економік, які розраховує видання Bloomberg, Україна у 2019 році обійняла 53 місце, опустившись за рік на 7 позицій. Такий спад, на думку дослідників, пов'язаний із війною.

Мале підприємство вважається інноваційно активним, якщо йому притаманні такі характеристики [1, с. 249; 5, с. 225; 6]:

- 1) розроблення і просування на ринки нових продуктів і передових технологій;
- 2) висока частка науково-дослідних і конструкторських робіт для створення нових конкурентоспроможних продуктів і послуг;
- 3) масштабний вплив інновацій, нових виробів і передових технологій на прибуток малих підприємств;

Розроблення та впровадження інновацій на підприємстві дають змогу отримати такі результати, як [3, с. 20]: підвищення продуктивності праці; забезпечення безперервного і стабільного виробничого процесу, збільшення рівня ресурсозбереження; зниження трудомісткості на одиницю продукції; покращення ефективності використання обладнання; дифузія та трансфер технологічних інновацій.

На підприємстві можуть бути впроваджені різні види інновацій. Так, найпоширенішою є їх класифікація за змістом та сферою застосування [2, с. 19]:

- продуктові інновації – створення нових продуктів, що споживаються у сфері виробництва (засоби виробництва) чи у сфері споживання (предмети споживання);
- технологічні інновації – нові способи виробництва старих чи нових продуктів, впровадження інформаційних систем;
- управлінські інновації – нові методи праці, що використовуються апаратом управління, методи моделювання процесів, методи управління персоналом тощо;
- економічні інновації – нововведення у фінансовій та бухгалтерській сферах діяльності;
- юридичні інновації – прийняття нових нормативно-правових актів;
- соціальні інновації – процес зміни умов праці, культурних, екологічних та політичних аспектів, зміна способу життя загалом.

Висновки. Для активізації інноваційної діяльності малих підприємств в Україні необхідними кроками є: реалізація спеціальних програм інноваційного розвитку, формування інноваційної інфраструктури, налагодження тісної співпраці між науковими закладами та підприємствами на основі комерціалізації, розроблення та впровадження дієвого алгоритму фінансового забезпечення інноваційної діяльності.

Література

1. Захарченко В. І., Корсікова Н. М., Меркулов М. М. Інноваційний менеджмент: теорія і практика в умовах трансформації економіки: навч. посіб. К.: Центр учбової літератури, 2012. 448 с.
2. Васильців Т. Г., Іляш О. І., Міщенко Н. Г. Економіка малого підприємства: навч. посіб. За ред. д-ра екон. наук Т. Г. Васильціва. К.: Знання, 2013. 446 с. URL: http://pidruchniki.com/1212110860954/ekonomika/innovatsiyi_malomu_biznesi_klasifikatsiya_innovatsiyn_a_diyalnist_malogo_pidpriyemstva.
3. Міщенко Я. О. Аналіз розвитку інноваційної діяльності малих підприємств. *Інвестиції: практика та досвід*. 2010. № 3. С. 19–22.

УДК 338.2

Сергєєва В. С., студ., гр. БПКДск-22

Гончаренко І. М., к.е.н., доцент

Київський національний університет технологій та дизайну

ПЕРСПЕКТИВНІ НАПРЯМИ СТРАТЕГІЧНОГО ПЛАНУВАННЯ НА ПІДПРИЄМСТВАХ УКРАЇНИ

Стратегічне планування є важливим елементом успішного управління будь-яким підприємством в Україні. Нижче перераховані деякі перспективні напрями стратегічного планування на підприємствах України:

- Розробка інноваційних стратегій: Україна має великий потенціал для розвитку нових технологій та інноваційних продуктів. Розробка інноваційних стратегій дозволить